

دستور العمل اجرایی شرایط احراز صلاحیت، نحوه صدور پروانه، مدیریت و

حمایت از موزه‌های خصوصی

به استناد بندهای (الف) و (و) ماده ۱۱۴ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۸۴/۵/۵ هیئت وزیران و ماده ۱۷ قانون راجع به حفظ آثار ملی مصوب ۱۳۰۹/۸/۱۲ و ماده ۱۴ آئین نامه اموال فرهنگی — تاریخی هنری نهادهای عمومی دولتی مصوب ۸۱/۱۲/۷ هیئت وزیران و مواد ۲۴، ۲۶ و ۲۷ آئین نامه مدیریت، ساماندهی نظارت و حمایت از مالکان و دارندگان اموال فرهنگی — تاریخی منقول مجاز مصوب ۸۴/۵/۱۰ هیئت وزیران و همچنین به استناد بندهای (الف) و (ج) ماده ۱۱ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، دستورالعمل اجرایی، احراز صلاحیت، صدور پروانه، مدیریت و حمایت از موزه‌های خصوصی به شرح زیر ابلاغ می‌گردد.

فصل اول - (تعاریف)

ماده ۱- اصطلاحات مندرج در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف و توصیف می‌شود:

الف- موزه خصوصی: به موزه ای گفته می‌شود که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی با اخذ پروانه از سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ایجاد و اداره می‌شود و دارای مشخصات مقرر در فصل سوم آئین نامه مدیریت، ساماندهی، نظارت و حمایت از مالکان و دارندگان اموال فرهنگی — تاریخی منقول مجاز مصوب ۸۴/۵/۵ هیئت وزیران می‌باشد.

ب- مجموعه دار: به شخص حقیقی یا حقوقی گفته می‌شود که بدون قصد تجارت نسبت به گردآوری و نگهداری اموال تاریخی - فرهنگی از طریق مجاز اقدام کند.

فصل دوم - (شرایط احراز صلاحیت اخذ پروانه موزه‌های خصوصی)

ماده ۲- پروانه فعالیت برای موزه‌های خصوصی با شرایط زیر برای متقاضیان حقیقی یا حقوقی صادر می‌گردد.

الف- شرایط و ضوابط مربوط به اشخاص حقیقی:

- ۱- راییه مدارک تحصیلی، علمی یا حرفه ای مرتبط با نوع موزه مورد در خواست
- ۲- راییه سوابق پژوهشی و فرهنگی در قالب رزومه، مقالات، کتاب یا ترجمه
- ۳- راییه خلاصه ای از اهداف و چشم اندازهای مربوط با تاسیس موزه مورد در خواست
- ۴- راییه مدارک و مستندات لازم مبنی بر توانایی تامین منابع مالی یا هزینه‌های مربوط به موضوع ماده ۴ از دستورالعمل حاضر (مربوط به مطالعات محتوایی و فنی پروژه)
- ۵- معرفی حداقل یک نفر کارشناس موزه داری

۶- رایه گواهی عدم سوء پیشینه، تصویرکارت ملی، تصویر شناسنامه، گواهی پایان خدمت یا معافیت دائم (برای متقاضی و پرسنل ذکور) و ۲ قطعه عکس، برای کلیه پرسنل موزه

ب- شرایط و ضوابط مربوط به اشخاص حقوقی:

۱- رایه مدارک مستند دال بر وجود سوابق فرهنگی و هنری

۲- رایه سوابق کاری فرهنگی هنری، مطالعاتی یا پژوهشی در قالب رزومه، مقالات، کتاب یا ترجمه (بنام موسسه، مدیرعامل، سهامداران یا اعضاء اصلی هیئت مدیره)

۳- رایه مستندات مشخصات ثبتی همراه با مشخصات فردی مدیر عامل، مدیر فنی و اعضاء هیئت مدیره و نیز سایر کارکنان

۴- رایه خلاصه ای از اهداف و چشم اندازهای مربوط به تاسیس موزه مورد درخواست

۵- رایه مدارک و مستندات لازم مبنی بر توانایی تامین منابع مالی یا هزینه‌های مربوط به موضوع ماده ۴ از دستورالعمل حاضر (مربوط به مطالعات محتوایی و فنی پروژه)

۶- معرفی حداقل یک نفر کارشناس موزه داری.

۷- رایه گواهی عدم سوء پیشینه، تصویرکارت ملی، تصویر شناسنامه، گواهی پایان خدمت یا معافیت دائم (برای پرسنل ذکور) و ۲ قطعه عکس از اعضاء هیئت مدیره، مدیرعامل و کلیه پرسنل موزه ضروری است.

ماده ۳- شرایط و ضوابط مربوط به اشیاء:

الف - رایه مستندات قانونی و معتبر مبنی بر اثبات وجود و مالکیت اشیاء و یا هر گونه آثار علمی، فرهنگی، هنری و تاریخی که در موزه به نمایش در خواهند آمد.

ب- قابلیت علمی و عملی شناسه دار شدن اشیاء (مستند سازی و تهیه شناسنامه برای اشیاء) یا دیگر آثار موجود در موزه

ج- تهیه و رایه فهرست و تصاویری از کلیه آثار فرهنگی - تاریخی موجود که از نظر کمیت و کیفیت از سوی کارشناسان سازمان مورد تائید قرار گیرد و تعداد آنها براساس موضوع موزه، دارای حداقل تعداد مناسب (۱۰۰ شی) باشد.

د- تعیین اصالت و قیمت اموال فرهنگی - تاریخی و هنری موجود در موزه توسط کارشناسانی که صلاحیت آنان از سوی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تعیین می‌شود.

ماده ۴- متقاضیان در صورت تائید صلاحیت موضوع ماده (۲ و ۳) از دستورالعمل حاضر موظف به تهیه و رایه موارد مطروحه ماده ۴ از این فصل به شرح ذیل می‌باشند.

الف- تهیه و ارائه طرح محتوای موزه بر اساس سر فصل‌های معرفی شده در شرح خدمات محتوای موزه‌ها که از سوی سازمان میراث فرهنگی در اختیار متقاضی قرار خواهد گرفت

شامل: چشم انداز، اهداف، سیاستها، طیف مخاطبین، نوع فعالیت موزه، حوزه جغرافیایی و....

ب- رایه طرح معماری داخلی، سیستمهای حفاظت و پلان مجموعه .

ماده ۵- معرفی مکان مناسب جهت تاسیس موزه متناسب با نوع موزه و استانداردهای موجود

الف- معرفی مکان مناسب تأسیس موزه با مالکیت شخصی

ب- معرفی مکان مناسب تأسیس موزه به صورت استیجاری

تبصره ۱: در صورت معرفی ملک استیجاری، حداقل مدت زمان لازم جهت قرارداد اجاره ملک مذکور پنج سال می‌باشد.

تبصره ۲: جهت آگاهی از شرایط و استانداردهای لازم درانتخاب و معرفی مکان مناسب جهت تأسیس یا راه اندازی موزه رجوع شود به شرح خدمات مطالعات محتوایی موزه‌ها (اداره کل موزه‌ها)

تبصره ۳: در صورت عدم معرفی مکان مناسب از سوی متقاضی مطابق با ماده ۷ و ۸ از دستورالعمل حاضر عمل خواهد شد. (حمایت‌های سازمان میراث فرهنگی از متقاضی تأسیس موزه خصوصی)

الف- فضای موزه و متراژ آن می بایست متناسب با حجم و تعداد اشیاء و بازدیدکنندگان باشد که تشخیص آن با کارشناس اداره کل موزه‌ها است و حداقل متراژ موزه نباید کمتر از ۲۰۰ متر مربع باشد.

ب- اخذ موافقت قبلی از اداره اماکن در مورد تأسیس موزه .

ماده ۶- نحوه ارایه مدارک

متقاضی تأسیس موزه‌های خصوصی تقاضای خود و مدارک لازم را به واحد اداری ذیربط در استانها تسلیم خواهدکرد. تمامی استانها پس از بررسی و تطبیق مدارک آنها به اداره کل موزه‌ها و اموال منقول فرهنگی - تاریخی ارسال خواهند کرد.

تبصره ۱: اداره کل موزه‌ها مستقر در سازمان مرکزی مختار است در صورت لزوم نسبت به دریافت مدارک بررسی و کارشناسی‌های لازم و صدور پروانه رأسا اقدام نماید.

فصل سوم - (حمایت از تأسیس موزه‌های خصوصی)

ماده ۷ - انجام اقدامات مدیریتی و حقوقی و هماهنگی‌های لازم، به منظور بهره مندی موسسات موضوع این آیین نامه از ظرفیتهای حمایتی سایر دستگاه‌های اجرایی و مدیریت شهری امکان پذیر می‌باشد. (اقدامات شامل معرفی متقاضیان به سایر ارگان‌های اجرایی و مدیریت شهری جهت بهره برداری از زمین، بناهای آماده تاریخی یا غیر تاریخی و امکانات متعلق به این نهادها جهت راه اندازی موزه)

تبصره ۱: نحوه بهره‌برداری از زمین براساس مقررات سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در قالب دستورالعمل داخلی به متقاضی ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۲: تغییر کاربری اراضی واگذاری جهت تأسیس موزه ممنوع می‌باشد. هر گونه تغییر کاربری علاوه بر رعایت سایر قوانین و مقررات مربوطه مستلزم پرداخت مابه التفاوت ارزش ملک با کاربری جدید و استرداد تسهیلات و حمایت‌های مالی می‌باشد.

ماده ۸ - واگذاری بناهای مناسب تأسیس موزه‌های خصوصی:

الف- براساس بند "ب" از ماده ۴ اساسنامه صندوق احیاء و بهره برداری از بناها و اماکن تاریخی، فرهنگی مصوب ۸۴/۵/۲۳ هیئت محترم وزیران درخصوص امکان تغییر کاربری بناهای تاریخی ثبت شده از سوی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شرایط واگذاری این بناها جهت تبدیل به موزه‌های خصوصی در قالب عقد تفاهم نامه یا انعقاد قرارداد به مدت محدود با شرایط مقرر در سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری امکان پذیر می‌باشد.

ماده ۹- اعطای تسهیلات:

الف- حمایت از موسسات موضوع این دستورالعمل برای دریافت تسهیلات بانکی با معرفی دارنده پروانه به معاونت سرمایه گذاری و تأمین منابع سازمان به استناد تفاهم نامه‌های داخلی انجام می‌پذیرد.

ب- اعطای تسهیلات بلاعوض سالانه به موسسات موضوع این آیین نامه که در حال فعالیت می‌باشند از ردیف اعتباری موجود در سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در قبال اخذ تعهد نامه مورد قبول سازمان از متقاضی حقیقی یا حقوقی با قابلیت پیگرد قانونی امکان پذیر است.

تبصره ۱: میزان اعطای تسهیلات موضوع این بند پس از بازدید کارشناسان میراث فرهنگی در استانها و تأیید نهایی توسط کارشناسان ستادی از موزه خصوصی و تأیید فعالیت موزه و نیز ارائه گزارش و مستندات لازم مربوط به عملکرد موزه خصوصی تعیین خواهد گردید.

تبصره ۲: در صورت عدم پایبندی متقاضیان حقیقی یا حقوقی موضوع این بند نسبت به تعهد نامه قید شده مطابق با شرایط بند "ه" ماده ۱۹ این دستورالعمل (لغو یا تعلیق مجوز موزه‌های خصوصی) عمل خواهد شد.

ماده ۱۰- حمایت‌های فنی - کارشناسی - نیروی انسانی

الف- مرمت بناهای تاریخی

در صورت ایجاد موزه خصوصی در بناهای ثبت شده تاریخی مرمت شده که به تأیید سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری رسیده باشد، حداکثر ۵۰٪ از هزینه‌های مرمت بنا به صورت بلاعوض و تحت نظر کارشناسی مالی و فنی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری پرداخت خواهد شد.

ب- مرمت و حفاظت اشیاء تاریخی، فرهنگی

با توجه به بند "ج" ماده ۲۷ از آیین نامه مدیریت ساماندهی، نظارت و حمایت از مالکان و دارندگان اموال فرهنگی، تاریخی منقول مجاز مصوب ۱۳۸۴/۵/۱۰ هیأت محترم وزیران و ماده چهارده فصل دوم از همین آیین نامه، حمایت از موسسات موضوع این آیین نامه در راستای مرمت اشیاء صرفاً در کارگاه‌های متعلق به سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به قیمت تمام شده انجام خواهد شد.

ج- تجهیز موزه ها

به استناد ردیف بودجه سنواتی موجود در، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری موظف است در جهت حمایت از موزه‌های خصوصی بخشی از هزینه‌های تجهیز و راه اندازی این موزه‌ها را با در نظر داشتن ردیف اعتباری پیش بینی شده در بودجه سنواتی سازمان پرداخت نماید.

فصل چهارم - (نحوه مدیریت و انتصاب مدیر در موزه‌ها خصوصی)

ماده ۱۱- براساس ماده ۲۴ فصل سوم آئین نامه مدیریت ساماندهی، نظارت و حمایت از مالکان و دارندگان اموال فرهنگی تاریخی منقول مجاز مصوب ۸۴/۵/۱۰ موزه‌های خصوصی با اخذ پروانه از سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و تحت نظارت علمی و فنی سازمان مذکور تاسیس و فعالیت خواهند کرد.

ماده ۱۲- تهیه اساسنامه برای هر موزه بطور جداگانه که از تعریف موزه، موضوع ماده ۳ فصل اول آیین نامه مصوب ۸۴/۵/۱۰ هیئت وزیران خارج نگردد و از نظر علمی و حرفه ای مورد تأیید سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری قرار گیرد.

ماده ۱۳- ارایه طرح مدیریتی شامل: پیش بینی تمامی امکانات و فضاها و ساختار اداری، ملزومات کمی و کیفی مطابق با استانداردها برای ایجاد و راه اندازی موزه.

تبصره: موارد فوق لازم است یک به یک به تأیید میراث فرهنگی استان و متعاقباً به تأیید اداره کل موزه‌ها در سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری برسد.

ماده ۱۴- ارایه گزارش عملکرد شش ماهه توسط مدیر موزه به سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و اخذ تأییدیه عملکرد برای موزه هایی که دارای مجوز کوتاه مدت شش ماهه می‌باشند الزامیست.

الف- ارایه گزارش عملکرد یکساله و برنامه‌های پیش بینی شده سال آتی برای موزه هایی که دارای مجوز یکساله یا بیشتر هستند الزامیست.

ماده ۱۵- شخص حقیقی متقاضی تاسیس موزه خصوصی خود می‌تواند به عنوان مدیر یا سرپرست موزه بوده و یا شخص ثالثی را در صورت احراز شرایط موضوع بند (الف) ماده ۱ از فصل دوم دستورالعمل حاضر به عنوان مدیر موزه معرفی نماید.

الف- اشخاص حقوقی با در نظر گرفتن شرایط مندرج در بند فوق می‌توانند یک نفر از اعضای هیئت مدیره را به عنوان مدیر موزه انتخاب و مشخصات وی را به سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری اعلام نمایند.

ماده ۱۶- به منظور بهره برداری بهتر و اطلاع رسانی کافی در زمینه معرفی اشیاء و ارایه خدمات موزه ای متقاضیان تأسیس موزه‌های خصوصی ملزم به استخدام حداقل یک نفر از نیروهای متخصص در رشته‌های موزه ای می‌باشند.

ماده ۱۷- موزه‌های خصوصی موضوع این آیین نامه مجاز خواهند بود ورودیه اماکن و یا بناهای مربوطه را برحسب اهمیت، موقعیت، محتوا و آثار موجود در آنها تحت نظارت سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری وقت تعیین نمایند.

فصل پنجم - (نحوه صدور، لغو یا تعلیق مجوز موزه‌های خصوصی)

ماده ۱۸- صدور مجوز موزه‌های خصوصی

پروانه فعالیت برای متقاضیان موزه‌های خصوصی از سوی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری برای متقاضیانی که طبق مواد ۶ تا ۲۶ از دستورالعمل حاضر شرایط احراز صلاحیت را داشته باشند با سه مدت اعتبار کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت به صورت پی در پی صادر می‌گردد.

الف- پروانه‌های کوتاه مدت به هنگام شروع فعالیت موزه، به مدت شش ماه صادر می‌شود و پس از گذشت مدت مذکور از صدور پروانه اولیه و با تأیید کارشناسان سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری از نحوه عملکرد موزه پروانه میان مدت سه ساله و سپس پروانه بلند مدت با اعتبار پنج سال صادر می‌گردد و در صورت تأیید عملکرد موزه از سوی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری نسبت به صدور مجوز دائم اقدام می‌گردد.

ماده ۱۹- لغو یا تعلیق مجوز موزه‌های خصوصی

الف- در صورت عدم رعایت مفاد مندرج در آیین نامه مدیریت ساماندهی، نظارت و حمایت از مالکان و دارندگان اموال فرهنگی، تاریخی منقول مجاز مصوب ۱۳۸۴/۵/۱۰ هیأت محترم وزیران، اصول مندرج در اساسنامه موزه، تعهدات اخذ شده و قوانین و مقررات ناظر در فصل سوم دستورالعمل حاضر از سوی متولیان موزه نسبت به تعلیق یا لغو مجوز وی اقدام می‌شود.

تبصره ۱: احراز عدم پایبندی مجموعه دار به قوانین موضوع فصل سوم این دستورالعمل و تعهدات موضوع ماده ۹ دستورالعمل حاضر (مربوط به تسهیلات بلاعوض) پس از رویت گزارش عملکرد شش ماهه و یا سالانه موزه‌های خصوصی و بازدید کارشناسان سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ثابت می‌شود

ب- به تبع احراز عدم پایبندی مجموعه دار به قوانین مندرج در تبصره (۱) دو اخطار کتبی به فاصله دو ماه از سوی سازمان به موزه متخلف ارسال خواهد شد و در صورت عدم پاسخگویی از سوی متولیان موزه حکم تعلیق شش ماهه پروانه فعالیت موزه خصوصی یک ماه پس از ارسال دومین اخطار، قابل اجرا است.

حکم لغو پروانه موزه‌های خصوصی در صورت عدم تغییر شیوه عملکرد بلافاصله پس از اتمام زمان تعلیق قابل اجرا و استرداد کلیه وجوه دریافتی توسط موزه خصوصی به استناد تعهدات از پیش اخذ شده قابلیت پیگیری قانونی خواهد داشت.

ج- حکم لغو پروانه و نیز پیگرد قانونی موزه‌های خصوصی که عدم پایبندی آنان نسبت به مفاد مندرج در ماده (۲۸ و ۲۹) (آیین نامه مدیریت ساماندهی، نظارت و حمایت از مالکان و دارندگان اموال فرهنگی، تاریخی منقول مجاز مصوب ۱۳۸۴/۵/۱۰ هیأت محترم وزیران احراز گردد، بلافاصله قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۲: ابلاغ کلیه اخطارهای موضوع این دستورالعمل تابع مقررات ابلاغ قانون آیین دادرسی مدنی می‌باشد.

این دستورالعمل در ۵ فصل، ۱۹ ماده و ۹ تبصره تهیه و تدوین گردیده است.